

Nr 27.

Ankom till riksdagens kansli den 4 april 1935 kl. 2 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om ökat tullskydd för elektricitetsmätare.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Nylander* väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 308, har hemställts, »att för elektricitetsmätare, hänförliga till rubrik 1073 (stat. nr 1961) i nu gällande tulltaxa, tul-len bestämmes till 200 kronor för 100 kilogram, dock att i intet fall den-samma må utgå med lägre belopp än 2 kronor 50 öre per st.»

Vid behandlingen av denna motion har utskottet anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen T. Alsén såsom sakkunnig.

Under nr 1073 i gällande tulltaxa upptagas instrument, ej särskilt nämnda, härunder inbegripna mätband och mätstockar; ävensom delar till instrument, hänförliga till detta nummer med värdetull, 10 kronor för 100 kronor. I statistiskt hänseende äro ifrågavarande instrument upp-delade på olika nummer, av vilka nr 1961 upptager elektricitetsmätare och nr 1962 andra elektriska mätinstrument. Motionen avser beredandet av ökat tullskydd för förstnämnda slag av instrument.

Till stöd för förslaget har i motionen anförts i huvudsak följande.

Då nu gällande tull för elektricitetsmätare fastställdes, fanns ingen till-
verkning här i landet av dessa instrument. Sådan tillverkning upptogs
först under krigsåren och hade sedermera — efter någon av valutaför-
hållandena föranledd tillbakagång under åren 1921—1925 — efter hand
alltmera ökats. Från att under åren 1916—1920 hava omfattat i medeltal
10,000 stycken per år hade densamma år 1931 uppgått till cirka 16,000
stycken och under de senaste åren ytterligare stegrats. Den ökade in-
hemska tillverkningen återspeglades även i fallande importkvantiteter.
Denna ur den inhemska industriens synpunkt i och för sig tillfredsstäl-
lande utveckling motsvarades emellertid icke av lika gynnsamma för-
säljningsförhållanden. I och med uppkomsten av den inhemska tillverk-
ningen hade utländska mätare här utbjudits till allt lägre priser, efter
vilka prisen å svenska mätare måst anpassas, och man hade slutligen kom-
mit ned till en prisnivå, som knappast täckte de inhemska fabriktions-
kostnaderna. Under tiden uppehöles på den tyska hemmamarknaden,
från vilket land den huvudsakliga delen av importen förskreve sig, priser

som väsentligt överstege de här noterade. Under dessa förhållanden kunde en 10-procentig värdetull icke anses innebära nöjaktigt stöd för den inhemska tillverkningen. Skulle denna komma att upphöra, något som under nuvarande onormala prisläge icke syntes uteslutet, bleve — samtidigt med att de utländska tillverkarna kunde höja försäljningspriserna här i landet — en del av våra yrkeskunniga arbetare sysslolösa. Med ett normalt tullskydd åter skulle den nuvarande arbetarstammen, vilken nu uppginge till cirka 200 man, kunna ökas med ett 50-tal. I betraktande av värdetullarnas kända olägenheter borde tullen utgå efter vikt. Till förekommande av en tendens till minskning av instrumentens vikt, som härvid kunde befaras, borde en minimitull införas att utgå per stycke.

Med anledning av motionen har till utskottet inkommit en skrift från Elektriska Aktiebolaget Siemens samt Elektriska Aktiebolaget A. E. G., i vilken bolagen på anförda skäl hemställa, att utskottet måtte avstyrka motionen. Vidare har till utskottet ingivits en skrift av Telefonaktiebolaget L. M. Ericsson, som däri utvecklat sina synpunkter på föreliggande fråga. Slutligen har utskottet satts i tillfälle att taga del utav ett av kommerskollegium och generaltullstyrelsen den 15 februari 1935 till chefen för handelsdepartementet avgivet infordrat yttrande över en av Graham Brothers Aktiebolag gjord framställning om beredande av ökat tullskydd för den inhemska tillverkningen av elektriska mätinstrument, hänförliga till statistiskt nr 1962. Vid avgivandet av yttrandet ha ämbetsverken jämväl tagit hänsyn till vad som anförts i nu förevarande motion. Under hänvisning till det nära sambandet mellan elektricitetsmätare och andra elektriska mätinstrument föreslår kommerskollegium i nämnda yttrande, att värdetullen för samtliga dessa instrument höjes från 10 till 15 procent av värdet samt att, vad elektricitetsmätare beträffar, värdetullen kombineras med en minimitull av 2 kronor 50 öre per stycke; och har generaltullstyrelsen avgivit förslag till den ändring och komplettering av nu gällande bestämmelser i tulltaxan, som skulle erfordras vid förslagets genomförande.

Införseln av elektricitetsmätare och andra elektriska mätinstrument har uppgått till nedan angivna kvantiteter och värden.

Å r	Elektricitetsmätare stat. nr 1961		Andra elektriska mät- instrument stat. nr 1962	
	ton	1,000 kr.	ton	1,000 kr.
1930.....	174	1,393	33	811
1931.....	163	1,371	29	723
1932.....	116	1,152	21	649
1933.....	88	844	22	656
1934.....	78	750	26	875

I produktionsstatistiken äro här ifrågavarande mätinstrument sammanförda med telefon- och telegrafapparater samt andra liknande apparater och instrument. I motionen lämnas emellertid vissa, här ovan återgivna upplysningar beträffande den inhemska tillverkningen av elektricitetsmätare.

Där — såsom beträffande elektricitetsmätare och andra elektriska mätinstrument är fallet — tull skall utgå i förhållande till varas värde, beräknas detta enligt gällande bestämmelser för oskadad vara lika med varans marknadspris å inköpsorten vid tiden för inköpet med tillägg av emballagets värde jämte frakt, försäkringspremier och annan å varan nedlagd kostnad. Finner tullanstalten skälig anledning antaga, att det uppgivna värdet understiger det verkliga, är tullanstalten pliktig att låta besiktiga och värdera varan enligt härom närmare utfärdade bestämmelser.

Utskottet.

Av den genom ämbetsverken föranstaltade utredningen framgår, att mellan exportörer och importörer av här ifrågavarande instrument råder sådan närmare ekonomisk sambörighet, att de senare kunna anses såsom dotterföretag till de förra samt att i anledning härav i vissa förekommande fall tvekan uppstått, huruvida de fakturerade prisen kunde anses sammanfalla med »marknadsprisen» och vara av beskaffenhet att rätteligen böra läggas till grund för tullberäkningen. Vid i anledning härav på föreskrivet sätt verkställd värdering har framgått, att ifrågavarande instrument till Sverige fakturerats och jämväl här försålts till priser, avsevärt lägre än de i inköpslandet gällande. Ett motsvarande förhållande har även ägt rum beträffande elektriska maskiner, vilket på sin tid föranledde, att tullen för detta slag av maskiner sattes högre än för flertalet icke elektriska maskiner. Det skulle enligt utskottets uppfattning stå i god överensstämmelse med denna åtgärd, om tullskyddet nu även höjdes för den upptagna inhemska tillverkningen av elektricitetsmätare och andra elektriska mätinstrument.

Till förmån för det ifrågasatta utbyttandet av värdetullen mot en vikt-tull, som enligt motionärens förslag skulle utgå med 200 kronor för 100 kilogram, kan visserligen anföras, att vid tillämpning av vikt-tull de med värdetullsystemet förenade olägenheterna, vilka på ifrågavarande område visat sig särskilt framträdande, skulle undvikas. På grund av de stora prisvariationer, som göra sig gällande beträffande elektriska mätinstrument, kan emellertid en vikt-tull svårligen avvägas så, att å ena sidan den inhemska tillverkningen erhåller avsett tullskydd utan att å andra sidan vissa instrument, vilka icke äro föremål för tillverkning här i landet, bliva allt för hårt tullbeskattade. Med hänsyn härtill har utskottet funnit sig böra tillstyrka ämbetsverkens förslag, att tullen å ifrågavarande instrument fastställas till 15 procent av värdet.

Av utredningen framgår, såsom redan antytts, att ett visst osäkerhets-tillstånd varit rådande beträffande bestämmandet av det värde, som bör

läggas till grund för tullberäkningen. Denna olägenhet skulle vad elektricitetsmätare beträffar i avsevärd mån bliva avhjälpt vid bifall till det likaledes av ämbetsverken avgivna förslaget angående värdetullens kombinerings med en minimitull för dessa mätare, utgående med 2 kronor 50 öre per stycke. Härigenom komme ett flertal av sådana enklare typer, som äro föremål för tillverkning inom landet, att bliva belagda med en enhetlig tull, vilken för den inhemska tillverkningen även skulle innebära ett effektivare skydd än vad densamma för närvarande åtnjuter. Utskottet biträder ämbetsverkens förslag jämväl i denna del. På grund av den heterogena sammansättningen av andra elektriska mätinstrument finner emellertid utskottet i likhet med ämbetsverken en motsvarande anordning beträffande dessa instrument icke böra förordas.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av motionen II: 308 av herr Nylander, besluta, att nr 1073 i gällande tull-taxa skall från och med den dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, uppdelas i två så lydande nummer:

- 1073: 1 Elektricitetsmätare och andra elektriska mätinstrument samt delar därtill ..... 100 kr. 15: —
Anm. För elektricitetsmätare må tullen i intet fall utgå med lägre belopp än 2 kr. 50 öre per stycke.
- 1073: 2 Instrument, ej särskilt nämnda, härunder inbegripna mätband och mätstockar; ävensom delar till instrument, hänförliga till detta nummer ..... 100 kr. 10: —

Stockholm den 21 mars 1935.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: se under betänkandet nr 26.